

POZITÍV PEDAGÓGIA CAMPUS ÓRAVÁZSLATOK

Korosztály: középiskolás

Társas kapcsolatok ápolása

🕒 45 PERC

ppnp

 Jobb Velel a Világ
Boldogságóra
PROGRAM

AZ ÓRA FELÉPÍTÉSE

MÁSSÁG BINGÓ

🕒 10'

Módszerek és munkaformák:
ráhangolás,
közös munka és megbeszélés

Eszközök:
1.sz. melléklet
Bingo munkalap

Minden résztvevő kézhez kap egy munkalapot, amin 25 mező szerepel. Minden mezőben egy emberi tulajdonságra utaló leírás, jelző van, ami megkülönböztetheti az egyént a többiektől.

Feladat: legalább 5 olyan aláírást szerezni a többiektől, amelyek vagy egy vízszintes, vagy függőleges, vagy átlós sorban helyezkednek el.

Ehhez mindenkinek olyan csoporttársi aláírást kell megszereznie, akire az adott mező szövege ráillik, és ha azt az illető vállalja magáról.

1 személy csak 1 aláírást adhat 1 lapon akkor is, ha több tulajdonság is ráillik.

Csak tényleges meglévő tulajdonságot vállaljatok!

Tilos kikiáltással partnert keresni! Páros és halk (nem suttogó!) beszélgetés útján kell megtalálni az illetőket.

Álljatok fel, mozogjatok a térben!

Akinek sikerült 5 aláírást szereznie, az elkiáltja magát, hogy „Bingo”!

Megjegyzés:

A bingóba írt szempontok életkor szerint szabadon alakíthatók. Kevés létszám vagy sikertelenség esetén a pedagógus dönthet arról, hogy egy csoporttárstól több aláírást is szerepelhet a lapon; esetleg arról is, hogy pedagógusként a csoport részese kíván lenni, így részt vehet ő is a játékban.

SZEMPONTOK A KÖZÖS MEGBESZÉLÉSHEZ:

🕒 15'

Módszerek és munkaformák:
körben ülve

Eszközök:
2. sz. melléklet
Pygmalion-effektus

Mondjátok el, milyen érzések keletkeztek bennetek a feladat végzése során?

Milyen tanulságokat vonnátok le a feladatból?

A munkalap meghatározásai közül melyik nehezebb, melyik könnyebb?

Ki mit ért az egyes szavak alatt és mögött?

Próbáljuk meg felderíteni, hogy milyen hiedelmek és félelmek tapadnak az egyes másságokhoz, és milyen gyökerei vannak a különféle beállítódásoknak!

Mi az a Pygmalion-effektus? Honnan kapta nevét?

MIT ÜZEN A TEKINTET?

🕒 2'

Módszerek és munkaformák:

Közös megbeszélés

Eszközök:

The Look című film, projektor, számítógép

Nézzünk meg közel 2 perces néma kisfilmet! Figyeld meg alaposan a képsorokat! (1:45)

<https://us.pg.com/talkaboutbias/?fbclid=IwAR2ArOBW3hkmvT8CbA-nCmwRRaP9Xt0XQhnwY9j6hjftHQs6mS9hUWYpZ8k>

MI LEHET A FILM CÍME?

🕒 13'

Eszközök:

3. sz. melléklet Tükörneuronok

Mit vettél észre a szereplők tekintetében! Mit figyeltek meg az egyes szereplők nonverbális jelzéseiből?

A pedagógus alkalmazza a Filmstop módszert: állítsa meg a jelenetet 0:09-nél!

Mit láttok a képen?

Hol játszódik ez a jelenet?

Mit gondolsz, hogyan folytatódik a képsorozat / a történet?

Mit fog mutatni a következőkben a kamera?

Hogyan végződik ez a kisfilm? ... Nézzük meg!

Mi a film csattanója, üzenete számodra?

Néhány szó a tükörneuronokról.

Megjegyzés:

Idegen nyelvi órán kérhetjük, hogy az egyes jelenetekhez írjanak párbeszédet, vagy hogy mit gondolhat az illető magában.

MI A MAI ÓRÁNK TANULSÁGA SZÁMODRA?

🕒 5'

Módszerek és munkaformák:

Közös megbeszélés

1. sz. melléklet:

Nincs okostelefonja	Férfi	Felmenői közt fizikai munkás is van	Menyasszony vagy vőlegény van a családjában	Verseket szokott olvasni
Lakótelepen lakik	Szeret legózni	Vegetáriánus	Nincs kocsijuk	Természetes szőke hajú
Gazdag szülők gyermeke	Felmenői között bevándoroltak vannak	Vallásos	Alacsonyabb 170 cm-nél	Eredetileg göndör hajú
Sovány	Gyógyszert szed	Nagyszülei falun élnek	Minden nap néz televíziót	Használt holmit vásárol
Csak zenehallgatás közben tud tanulni	Valamilyen tornára jár	Nő	Hite van, nem vallása	Csak csendben tud tanulni

2. sz. melléklet:

Pygmalion-effektus

PYGMALIÓN

Sokáig élt nőtlenül Kypros királya, Pygmalión, amikor egyszer hófehér elefántcsontból csodálatosan szép szobrot faragott ki a vésőjével. Maga számára is váratlan meglepetés volt, amikor az elefántcsontnak a művészet olyan szép alakot adott, amilyennel soha még asszony nem született a földön. A szobor alkotója szerelemre gyulladt a saját alkotása iránt.

Mert olyan volt ennek az elefántcsont szobornak az arca, mint egy igazi leány arcvonásai mintha csak éltek volna, s mintha már mozdulni is akarna, csak a szemérmes

félénkség nem parancsolna rá nyugalmat. Csodálkozva nézte Pygmalión, és többször megtapogatta kezével, hogy eleven test-e vagy élettelen elefántcsont csupán, s ne tudott abba belenyugodni, hogy nem él. Csókokkal illette az arcát, és úgy érezte; hogy az viszonozza, beszélt hozzá és megölelte, de gyöngéden fogta, mert félt, hogy ujjainak érintése nyomán folt marad a finom bőrön. Elhalmozta becéző szavakkal, majd leánykáknek kedves kis ajándékokat hozott neki, kagylókat és kerek kavicsot, kicsiny madarakat és ezerszínű virágot, liliomot és tarka labdákat s a Nap leányainak a könnyeiből született borostyánkővet. Fel is öltöztette drága ruhákba, ujjaira ékköves gyűrűt húzott, nyakába hosszú láncot akasztott, bíbor terítőkkal takart kerevetre fektette. De a szobor néma maradt és érzéketlen. Eljött Aphrodité istennő ünnepe, amelyet egész Kypros nagy fénnel ült meg. Aranyozott szarvú, fehér nyakú teheneket vágtak le az áldozati oltár mellett, és füstölgött az illatos tömjén. Bemutatva az áldozatot, az oltár mellett állt Pygmalión, és félve kimondani igazi kívánságát, így imádkozott: - Ha ti, istenek mindent képesek vagytok megadni, hát legyen az én hitvesem az elefántcsonthoz hasonló. . . Aphrodité, aki maga is jelen volt a tiszteletére rendezett ünnepen, megértette a kyprosi király rejtett kívánságát és tudta, hogy az arra gondol, hogy maga az elefántcsont szobor legyen az ő hitvesévé. S az áldozati tűz háromszor lobbant fel, s a lobogó láng magasan emelkedett hegyével a levegőbe: ez volt a jele annak, hogy az istennő meghallgatta az imádságot.

Hazasietett Pygmalión és keresi a leány-szobrot. Hát, amint megérinti, érzi, hogy lágyul az elefántcsont, merevsége felenged, akár a viasz, ha a nap éri, s ami a legjobban bizonyította, hogy a szobor megelevenedett: ereiben vér lüktetett. S mikor csókjaival illette Pygmalión, már elpirult a szoborból lett leány, s félénken kinyitva szemét, egyszerre pillantotta meg a napvilágot és kedvesét, akinek a szerelme őt életre keltette. Hálatelt szavakkal mondott köszönetet Pygmalión a jótevő istennőnek, és házasságot kötött a csodálatos leánnyal. A menyegzőn Aphrodité istennő is megjelent, s esztendőre a királyi párnak fia született: Paphos, aki utóhb Kypros szigetének Aphrodité szentélyéről híres városát, Paphost alapította.

Forrás: <http://www.literatura.hu/lexikon/mitosz/pygmalion.htm>

Pygmalion - George Bernard Shaw előtt és után

(Balla Eszter írása)

George Bernard Shaw 1912-ben írta meg öt felvonásos drámáját, a Pygmaliont. A dráma Ovidius Pygmalion történetre épül, ami az Átváltozások tizedik könyvében található. Ovidius történetében Pygmalion megelevenedett a nők bűnös életvitelét, így házasság helyett egy szobrot készített magának, amibe rövidesen szerelmes lett. A szobrot végül Vénusz életre keltette.

Shaw és Ovidius történetének közös pontja a „mester”, a formáló, az alkotó. Pygmalion addig formázta a szobrát, amíg tökéletes nem lett.

G. B. Shaw drámájának főszereplője Eliza Doolittle, a közönséges virágáruslány és Higgins, az ő mestere. Higgins professzor tudománya és szenvedélye a fonetika, így mikor meghallja Eliza kiejtését rögtön elülteti a bogarat a fülében: „Látja, hallja ezt a nőszemélyt a hajmeresztő dialektusával? Élete végéig ki nem vakarodna az utca mocskákból. Nos, uram, én ebből a lányból három hónap alatt olyan hercegnőt faragok a módszeremmel, hogy megállja a helyét bármelyik nagykövet estélyén... sőt olyat, hogy felvennék akár szobalánynak vagy boltoskisasszonynak - mert ahhoz kell ám csak jó kiejtés!”. Mikor Eliza felkeresi a professzort, hogy órákat vegyen tőle Pickering, Higgins

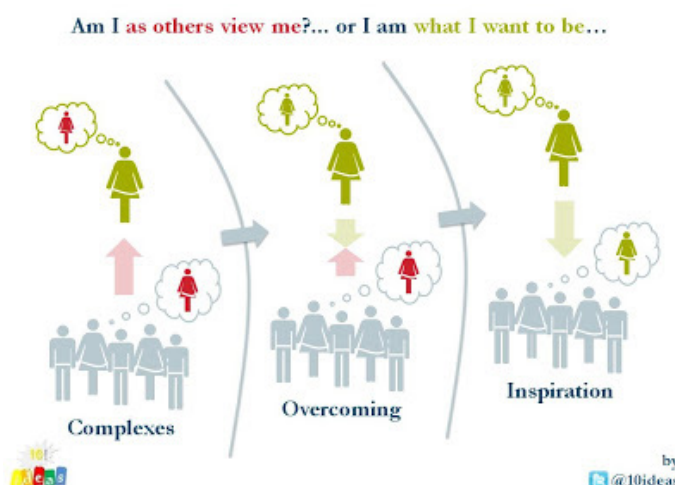
barátja fogadást köt a professzorral. Minden költséget ő áll és fogad, hogy Higgins nem tudja megtanítani Elizát a szép kiejtésre. Hat hónap elteltével Eliza mégis lenyűgöz mindenkit kiejtésével, modorával és kinézetével a nagykövetségen. A dráma prózai blokkal ér véget, ahol Shaw pontos, átgondolt magyarázatokkal lezárja az elvarratlan szálakat. Eliza a Higginsné szalonjában megismert társaság egy tagjához, Freddyhez megy feleségül. Pickering ezredes támogatásával a házaspár virágboltot nyit, ami szépen lassan beindul. Természetesen Eliza és Higgins barátsága megmarad.

George Bernard Shaw drámája után neveztek egy jelenséget Pygmalion-hatásnak. Az effektus lényege Goethe szavaival a következő: „Ha valakivel úgy bánsz, amilyen, akkor olyan is marad, de ha úgy bánsz vele, amilyennek lennie kellene, akkor olyanná válik”. Ez a módszer a tanítás területén használatos, de az élet bármely területén alkalmazható. Az örökérvényű Pygmalion-effektusnak köszönhetően G. B. Shaw drámája is felejthetlenné vált.

Az, hogy a dráma még ma is a köztudatban él nem csak a Pygmalion-hatásnak köszönhető, hanem Audrey Hepburnnek is, aki páratlanul alakította Eliza Doolittle-t a *My fair lady*-ben. A filmet ötvenkét évvel a dráma megjelenése után forgatták. Alan Jay Lerner szinte szóról szóra átvette a dráma szövegét, azonban ő korántsem volt olyan reális, mint Shaw, ami a történet végét illeti. Eliza visszatért Pygmalionjához, Higgins profesz-szorhoz.

Sokan gondolják, hogy a Shaw-féle Pygmalion történet mindennapos, hiszen a dráma utolsó felvonásában is ez áll: „Nos, Eliza Doolittle esete, bár a valószínűtlennek tetsző átváltozás miatt regényesnek tartják, valójában mindennapi história.” A való életben azonban ez mégsem állja meg a helyét, ugyanis a nyelvtudomány kimutatta, hogy a pubertáskor végére az ember artikulációs bázisának kialakulása lezárul. Ilyenkor egy idegen nyelvet is csak akcentussal lehet már megtanulni. Ha Higginsnek mégis sikerült, akkor valóban ő a legnagyobb élő pedagógus a föld kerekén.

Forrás: http://konyvmegallo.hu/news_items/122/pygmalion-george-bernard-shaw-elott-es-utan

3. sz. melléklet:

Tükörneuronok

A környezetünknek történő eredményes megbocsátás nem működne, ha nem lépnének akcióba a tükröneuronjaink. „Tükörneuronoknak – tükröző idegsejteknek – nevezzük azokat az agyi idegsejteket, amelyek egy bizonyos folyamatot, például egy cselekvést vagy egy érzetet, irányítani tudnak, s akkor is működésbe lépnek, ha ugyanezt a folyamatot egy másik embernél figyeljük meg. A tükröneuronok spontán módon, akaratlanul, gondolkodás nélkül kezdenek el együtt rezegni a látottakkal. A megfigyelő neurobiológiai eszköztárát használják, hogy egyfajta belső szimuláció révén éreztessék vele, mi megy végbe a megfigyelt másik emberben. A tükröző rezonancia a spontán, intuitív megértés alapja, képes a megfigyelő emberben érzéseket, gondolatokat, elképzeléseket kiváltani, sőt bizonyos feltételek mellett még a test biológiai állapotát is képes módosítani.” (Bauer, 2010, 48. o.) Amikor haragszunk valakire, amikor eltávolodunk tőle, vagy amikor kiközösítünk másokat, akkor gyakorlatilag az illetőtől szisztematikusan megtagadjuk a hétköznapokban gyakorolt tükröző viselkedésmódokat, amelyekkel akaratlanul is kölcsönösen jelezzük egymás felé, hogy a másikat a közös társas jelenségmezőhöz tartozónak tartjuk. Megvonjuk a másiktól a tekintetünket, a figyelmünket és gyakran a szavainkat is, például amikor válaszra sem méltatjuk a másikat. „A tükröneuronok közös szociális rezonanciateret hoznak létre, ugyanis amit egy egyén észlel vagy tesz, az az őt közvetlenül megfigyelő egyének idegrendszerében tükröző aktivitáshoz vezet, mintha ők maguk is ugyanazt észlelnék vagy ugyanazt cselekednék, holott ők csak megfigyelők. Ebből és pusztán ebből adódik az a közvetlen és reflektálatlan érzés, amelyet egyfajta lelki rokonsággként tapasztalunk. »Úgy tűnik, olyan vagyok, mint a többiek, a többiek pedig alapjában véve olyanok, mint én!« Csak akkor fedezzük fel, hogy mekkora jelentősége van ennek az érzésnek, ha elveszítjük. [...] Ha egyszer csak elmaradnak a tükrözésen alapuló együttrezgések, akkor megkérdőjeleződik az odatartozásunk és az identitásunk: az egyén ilyenkor hirtelen amolyan légüres térbe kerül.” (Bauer, 2010, 96. o.) A tükrözés hiánya empátiahiányhoz vezet, az empátia hiánya pedig meggátolja a sikeres társas kapcsolódás létrejöttét. Ahhoz, hogy a minél inkább tudjunk kapcsolódni másokhoz, meg kell tanulnunk figyelmet adni – magunknak és másoknak –, és minél kisebb értékeléssel és ítélkezéssel megfigyelni azt, ami van.

Forrás: Bauer, Joachim (2010): Miért érzem azt, amit te? Ösztönös kommunikáció és a tükröneuronok titka. Ursus Libris, Budapest

KAPCSOLÓDJ A POZITÍV PEDAGÓGUSOK KÖZÖSSÉGÉHEZ!

Az óravázlat a Boldogságóra program keretében készült. Az óravázlatot Dr. Szarka Emese, a Boldogságóra program szakmai koordinátora készítette.

ISMERJ MEG MINKET:

A Boldogságóra program:
www.boldogsagora.hu

**Pozitív Pedagógia
és Nevelés Program:**
www.pozitivpedagogia.hu

**Boldog Óvoda
és Iskola**

Boldog Óvoda és Iskola pályázat:
www.boldogiskola.hu

Pozitív Pedagógia Campus:
www.pozitivpedagogiacampus.hu

Jobb Veled a Világ
Alapítvány

Fontos! A program minden írott és szóbeli anyaga jogvédett! Az ebben a dokumentumban található anyagnak a felhasználása a foglalkozásokon kívüli más nyilvános eseményeken vagy továbbadása harmadik félnek kizárólag a Jobb Veled a Világ Alapítvány előzetes engedélyével lehetséges! 2020

www.pozitivpedagogiacampus.hu
campus@pozitivpedagogia.hu

